

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

ВИСНОВОК

щодо проекту Закону України про колективні угоди та договори (реєстр. № 7628) друге читання

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 24 листопада 2022 року (протокол № 139) розглянув пропозиції та поправки, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи, до проекту Закону України про колективні угоди та договори (реєстр. № 7628), прийнятого Верховною Радою України 06 жовтня 2022 року за основу (Постанова Верховної Ради України № 2651-IX).

Відповідно до статті 116 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту для підготовки його до другого читання було внесено 229 пропозицій та поправок, що надійшли від народних депутатів України різних фракцій та груп.

За результатами розгляду цих пропозицій було підготовлено порівняльну таблицю до законопроекту, яка містить усі внесені та невідклікані пропозиції та поправки, з яких враховано - 70 пропозицій, враховано частково - 14 пропозицій, враховано редакційно - 12 пропозицій, відхилено - 133 пропозицій.

Враховуючи викладене та керуючись пунктами 5 і 6 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», пунктом 3 частини першої статті 123 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив цей висновок та прийняв рішення:

1. Схвалити текст порівняльної таблиці з пропозиціями і поправками народних депутатів України до проекту Закону України про колективні угоди та договори (реєстр. № 7628), а також з урахуванням пропозицій голови робочої групи - народного депутата України Бабенка М.В., проголосованих на засіданні Комітету:

1) «частину першу статті 6 розділу I законопроекту викласти у такій редакції:

«Забороняється будь-яке втручання, що може обмежити законні права працівників, профспілок, їх організацій та об'єднань, роботодавців, їх

організацій та об'єднань, а також вільно обраних представників працівників, які беруть участь у колективних переговорах з укладенням колективних угод та договорів, здійсненні контролю за їх виконанням, з боку іншої сторони колективних переговорів, державних органів, органів місцевого самоврядування, господарського управління, інших юридичних та фізичних осіб.» (пропозиція № 30 - враховано);

2) «частину третю статті 10 розділу II законопроекту викласти в такій редакції:

«Якщо на підприємстві, в установі, організації або працівниками фізичної особи, яка використовує найману працю, створено кілька первинних профспілкових організацій, вони повинні на засадах пропорційного представництва (згідно з кількістю членів, що об'єднує кожна організація) утворити для ведення переговорів з укладенням колективного договору спільний представницький орган шляхом укладення відповідної угоди та письмово повідомити про це роботодавця.

Первинна профспілкова організація, що відмовилася від участі в спільному представницькому органі, позбавляється права представляти інтереси працівників при підписанні колективного договору.» (пропозиція № 44 - враховано);

3) «абзац четвертий частини п'ятої статті 10 розділу II законопроекту замінити двома абзацами такого змісту:

«Об'єднання чи організація, яким запропоновано взяти участь в утворенні спільногопредставницького органу, повинні письмово поінформувати про своє рішення протягом 14 календарних днів з дня отримання відповідної пропозиції.

Суб'єкти, що домовляються про утворення спільногопредставницького органу, до його утворення обмінюються інформацією про чисельність: для профспілок – їх членів, а для організацій та об'єднань профспілок – членів профспілок, що входять до їх складу; для організацій роботодавців та їх об'єднань – працівників, які працюють на підприємствах – членах відповідних організацій роботодавців.» (пропозиція № 47 - враховано);

4) «абзац четвертий частини другої статті 21 розділу IV законопроекту викласти в такій редакції:

«нормування та оплати праці, встановлення та зміни форм, систем і строків виплати заробітної плати, встановлення міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень в оплаті праці, встановлення та зміни норм праці, систем оплати праці, розмірів заробітної плати та інших видів виплат (у тому числі доплат, надбавок, премій, гарантійних та компенсаційних виплат) з урахуванням норм законодавства про оплату праці;» (пропозиція № 96 - враховано);

5) «частину другу статті 21 розділу IV законопроекту після абзацу дванадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«форми участі у визначені напрямів соціально-економічної політики розвитку підприємства;» (пропозиція № 101 - враховано);

6) «абзац чотирнадцятий частини другої статті 21 розділу IV законопроекту викласти у такій редакції:

«попередження та протидії мобінгу (цькуванню);» (пропозиція № 103 - враховано);

7) «абзац третій частини першої статті 22 розділу IV законопроекту викласти у такій редакції:

«Загальні збори працівників є правоможними в разі участі в них більше половини працівників підприємства, установи, організації (відокремленого підрозділу), роботодавця — фізичної особи, а конференція — у разі участі не менше двох третин делегованих осіб, якщо інше не встановлено законом.» (пропозиція № 110 - враховано);

8) «статтю 24 розділу IV законопроекту доповнити двома новими частинами такого змісту:

«2. Якщо сторони не встановили у колективному договорі порядок приєднання до сторони працівників, або якщо встановлений порядок не відповідає вимогам цього Закону, приєднання здійснюється у порядку, передбаченому частиною третьою цієї статті.

3. Профспілка чи організація профспілки, що має статус первинної, та легалізована (зареєстрована) після укладення колективного договору, подає заяву про приєднання до сторони профспілок органу, який підписав колективний договір від імені працівників, та надає інформацію про кількість членів профспілки, яких об'єднує ця профспілкова організація.

Орган, який підписав колективний договір від імені працівників, протягом 10 днів проводить переговори та приймає рішення про приєднання профспілки чи організації профспілки, що має статус первинної, до сторони працівників або відмову у приєднанні, та повідомляє про це заявника.

Якщо орган, що підписав колективний договір від сторони працівників, не надав відповіді у встановлений строк, рішення про приєднання до сторони працівників вважається прийнятим.

Відмова у приєднанні до сторони працівників може бути оскаржена в судовому порядку.

Про приєднання до сторони працівників профспілки чи організації профспілки, що мають статус первинної повідомляється роботодавець.» (пропозиція № 117 - враховано);

9) «Розділ VI законопроекту доповнити новим пунктом 4 у такій редакції:

«4. На період дії воєнного стану, у разі неможливості здійснення оцінки відповідності критеріям репрезентативності та підтвердження репрезентативності суб'єктів сторін профспілок та організацій роботодавців відповідно до Закону України «Про соціальний діалог в Україні» у зв'язку з відсутністю офіційних статистичних даних, інформації, неможливості її отримання у встановлені терміни, Національна служба посередництва і примирення може прийняти рішення про продовження строку дії свідоцтв про відповідність критеріям репрезентативності до закінчення воєнного стану та

протягом шести місяців після припинення або скасування воєнного стану. Порядок продовження строку дії свідоцтв про відповідність критеріям репрезентативності суб'єктів сторін профспілок та організацій роботодавців затверджується Національною службою посередництва і примирення.

Рішення про продовження строку дії свідоцтва про відповідність критеріям репрезентативності, строк дії якого сплив, суб'єктів сторін профспілок та організацій роботодавців переглядається у разі отримання у період воєнного стану Національною службою посередництва і примирення та її відділеннями офіційних статистичних даних, інформації та/або документів, у тому числі щодо чисельності працівників, які працюють на підприємствах–членах організацій роботодавців та їх об'єднань, чисельності членів профспілок. Результатом опрацювання отриманої інформації та/або документів, рішення про продовження строку дії свідоцтва про відповідність критеріям репрезентативності може бути скасовано.

Суб'єкти сторони профспілок та сторони роботодавців, у яких у період дії воєнного стану сплив строк дії свідоцтва про репрезентативність, протягом року після закінчення чи скасування воєнного стану зобов'язані пройти процедуру підтвердження репрезентативності у встановленому законодавством порядку.»;

у зв'язку з цим пункт 4 вважати пунктом 5» (пропозиція № 134 - враховано частково);

10) «підпункт 1 пункту 4 розділу VI законопроекту після абзацу шістдесят п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«у частині третьій статті 246 слова «частиною другою статті 12 цього Кодексу» замінити словами «Законом України «Про колективні угоди та договори» (пропозиція № 162 - враховано);

11) «абзац шістдесят дев'ятий підпункту 1 пункту 4 розділу VI законопроекту викласти в такій редакції:

«Якщо у роботодавця діє декілька первинних профспілкових організацій, якими утворено спільний представницький орган, приміщення, інші матеріальні і технічні засоби надаються лише для їх спільногого використання.» (пропозиція № 165 - враховано);

12) «абзац сімдесят перший підпункту 1 пункту 4 розділу VI законопроекту викласти в такій редакції:

«За наявності письмових заяв працівників, які є членами професійної спілки, роботодавець щомісяця безоплатно утримує із заробітної плати та перераховує на рахунок легалізованої (зареєстрованої) у порядку, визначеному законодавством, професійної спілки, членом якої є працівник, членські профспілкові внески працівників відповідно до укладеного колективного договору чи окремої угоди в строки, визначені цим договором чи угодою. Роботодавець не має права затримувати перерахування зазначених коштів.» (пропозиція № 168 - враховано);

13) «підпункт 5 пункту 4 Розділу VI законопроекту виключити»; (пропозиція № 174 - враховано);

14) «абзац одинадцятий підпункту 9 пункту 4 розділу VI законопроекту викласти в такій редакції:

«Якщо у роботодавця діє декілька первинних профспілкових організацій, якими утворено спільний представницький орган, приміщення, інші матеріальні і технічні засоби надаються лише для їх спільноговикористання.» (пропозиція № 187 - враховано);

15) «абзац тринадцятий підпункту 9 пункту 4 Розділу VI законопроекту викласти в такій редакції:

«За наявності письмових заяв працівників, які є членами професійної спілки, роботодавець щомісяця безоплатно утримує із заробітної плати та перераховує на рахунок легалізованої (зареєстрованої) у порядку, визначеному законодавством, професійної спілки, членом якої є працівник, членські профспілкові внески працівників відповідно до укладеного колективного договору чи окремої угоди в строки, визначені цим договором чи угодою. Роботодавець не має права затримувати перерахування зазначених коштів.» (пропозиція № 190 - враховано);

16) «підпункт 11 пункту 4 розділу VI законопроекту після абзацу вісімнадцятого доповнити новими абзацами такого змісту:

«доповнити новою частиною четвертою такого змісту:

«4. Оцінка відповідності критеріям репрезентативності та підтвердження репрезентативності суб'єктів сторін профспілок та роботодавців здійснюється на підставі офіційних статистичних даних, інформації та/або документів, наданих профспілками, їх організаціями та об'єднаннями, організаціями роботодавців та їх об'єднаннями, даних органів державної статистики, інформації з Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.»;

у зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою;»

у зв'язку з цим абзаци дев'ятнадцятий – двадцять перший вважати абзацами двадцять другим – двадцять четвертим» (пропозиція № 214 - враховано);

17) «пункт 4 розділу VI законопроекту доповнити новим підпунктом такого змісту:

«у статті 15 Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 34, ст. 227):

після абзацу чотирнадцятого доповнити новим абзацом п'ятнадцятим такого змісту:

«Оцінка відповідності критеріям репрезентативності та підтвердження репрезентативності суб'єктів сторін профспілок та роботодавців здійснюється на підставі офіційних статистичних даних, інформації та/або документів, наданих профспілками, їх організаціями та об'єднаннями, організаціями роботодавців та їх об'єднаннями, даних органів державної статистики, інформації з Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.»;

У зв'язку з цим абзаци п'ятнадцятий-сімнадцятий вважати абзацами шістнадцятим-вісімнадцятим;

після абзацу сімнадцятого додовнити новим абзацом вісімнадцятим такого змісту:

«На запит Національної служби посередництва і примирення Пенсійним фондом України з Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування надається інформація про чисельність працівників, які працюють на підприємствах-членах організацій роботодавців та їх об'єднань, чисельність осіб, які належать до профспілок.»;» (пропозиція № 222 - враховано);

18) «розділ VI законопроекту додовнити новим пунктом 6 у такій редакції:

«6. Кабінету Міністрів України через рік з дня набрання чинності цим Законом поінформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону.» (пропозиція № 227 - враховано).

Крім того, на засіданні Комітету народним депутатом України – Головою Комітету Третьяковою Г.М. було внесено пропозицію до частини другої статті 42 Закону України «Про зайнятість населення», яку проголосовано та підтримано:

«підпункт 12 пункту 4 розділу VI законопроекту після абзацу першого додовнити двома новими абзацами такого змісту:

«частину другу статті 42 додовнити новим абзацом такого змісту:

«Резидент Дія Сіті може отримувати роботи (послуги), які виконуються (надаються) іноземцями та особами без громадянства за гіг-контрактами, без отримання дозволу. Резидент Дія Сіті може добровільно отримати дозвіл на гіг-спеціаліста у порядку, визначеному цим Законом. У разі добровільного звернення щодо отримання дозволу на гіг-спеціаліста резидент Дія Сіті має права та обов'язки роботодавця, передбачені цим розділом.»

У зв'язку з цим абзаци другий-третій вважати абзацами четвертим-п'ятим;» (пропозиція № 220 - враховано).

Також під час розгляду порівняльної таблиці за пропозиціями народних депутатів України – авторів пропозицій та поправок було поставлено на голосування окремі пропозиції та поправки, які проголосовано та по кожній з яких прийнято такі рішення:

- пропозиція № 42 н.д. Рущишина Я.І. – враховано редакційно;
- пропозиція № 133 н.д. Третьякової Г.М. – враховано;
- пропозиція № 170 н.д. Струневича В.О. – враховано редакційно;
- пропозиція № 192 н.д. Третьякової Г.М. – враховано;
- пропозиція № 218 н.д. Струневича В.О. – враховано.

2. Внести порівняльну таблицю до проекту Закону України про колективні угоди та договори (реєстр. № 7628) на розгляд Верховної Ради України.

3. Рекомендувати Верховній Раді України зазначений законопроект прийняти у другому читанні та в цілому.

4. Доручити секретарю Комітету Бабенку М.В. виступити на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання.

Висновки юридичної експертизи та редакційного опрацювання додаються.

Додаток: порівняльна таблиця на 121 арк.

Голова Комітету

Г.Третьякова

Фещук Т.С., 255-44-66

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

**щодо доцільності включення до порядку денного восьмої сесії Верховної
Ради України дев'ятого скликання проекту Закону України
про внесення зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне
пенсійне страхування» щодо призначення пенсії особам, які проживають
на тимчасово окупованій території або на території, де ведуться бойові дії
(реєстр. № 8198 від 10.11.2022)**

За дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. та відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 24 листопада 2022 року (протокол № 139) проект Закону України про внесення зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо призначення пенсії особам, які проживають на тимчасово окупованій території або на території, де ведуться бойові дії (реєстр. № 8198 від 10.11.2022), поданий народним депутатом України Фріс І.П. та іншими народними депутатами України, і зазначає наступне.

Законопроектом пропонується тимчасово, на період дії воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та протягом трьох місяців після його припинення чи скасування, пенсію за віком та по інвалідності особам, які проживають на тимчасово окупованій території або на території, де ведуться бойові дії, призначати з дня, що настає за днем досягнення особою пенсійного віку або відповідно встановлення інвалідності органами медико-соціальної експертизи, незалежно від строку звернення за пенсією.

На думку авторів законопроекту, його прийняття та реалізація дозволить створити правові передумови для справедливого підходу до призначення пенсії особам, які проживають на тимчасово окупованій території України та на території, де ведуться бойові дії, та які з об'єктивних причин не можуть у встановлений законом строк та порядку звернутись за призначенням пенсії.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини звертає увагу, що у законопроекті не враховано інтереси осіб, які виїхали з тимчасово окупованої території або території, де ведуться бойові дії, і зареєструвалися як внутрішньо переміщені особи в установленому порядку, адже під час знаходження на вказаних територіях особи також не мали можливості своєчасно звернутися за призначенням пенсії і така можливість виникає після їх переміщення на підконтрольну Уряду України територію.

Крім того, законопроектом не передбачено можливість призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника з дня, що настає за днем смерті годувальника, у разі, якщо внаслідок обставин, зумовлених введеним в Україні воєнним станом, особа не змогла звернутися за призначенням пенсії протягом 12 місяців, як це визначено пунктом третім статті 45 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Уповноважений з прав людини підтримує законопроект за умови врахування цих зауважень.

Міністерство фінансів України не підтримує законопроект та зазначає, що його реалізація потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету. Прийняття законопроекту впливатиме на виконання закону про Державний бюджет України у поточному бюджетному періоді. Законопроект не відповідає вимогам статті 27 Бюджетного кодексу України в частині надання суб'єктом права законодавчої ініціативи фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозицій стосовно джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості.

Пенсійний фонд України надає ряд зауважень до законопроекту та повідомляє, що норми законопроекту потребують узгодження із принципом правової визначеності.

Спільний представницький орган сторони репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні запропоновані норми щодо строку призначення пенсій у цілому підтримує, висловлюючи пропозиції стосовно доопрацювання законопроекту.

За результатами розгляду та обговорення Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив цей висновок і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України:

проект Закону України про внесення зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо призначення пенсії особам, які проживають на тимчасово окупованій території або на території, де ведуться бойові дії (реєстр. № 8198 від 10.11.2022), поданий народним депутатом України Фріс І.П. та іншими народними депутатами України, включити до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та, керуючись пунктом 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу;

доручити Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, скоротивши строк подання таких поправок і пропозицій наполовину, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити Голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третьякову Г.М.

Голова Комітету

Г. Третьякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

РІШЕННЯ

Протокол № 139

24 листопада 2022 року

Про внесення змін до Плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на період восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань соціального захисту і реабілітації осіб з інвалідністю та регулювання діяльності їх підприємств і громадських об'єднань Гривка С.Д. щодо необхідності обговорення та вирішення проблем, з якими стикаються особи з інвалідністю під час війни,

Комітет вирішив:

Доповнити Розділ VI плану роботи Комітету на період восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання таким заходом:

засідання «круглого столу» на тему: «Проблеми, з якими стикаються особи з інвалідністю під час війни та шляхи їх вирішення».

Термін проведення: 08 грудня 2022 року.

Голова Комітету

Г. Трет'якова